

Co zmieniło się w moim życiu po wejściu Polski do strefy Schengen?

Sylwia Sula

KI.VI

**Szkoła Podstawowa w
Uściu Gorlickim.**

Układ z Schengen jest to porozumienie, które znosi kontrolę osób przekraczających granice między państwami członkowskimi układu, a w zamian za to wzmacnia współpracę w zakresie bezpieczeństwa i polityki azylowej. Dotyczy to również współpracy przygranicznej. 13 lipca 1984 roku Niemcy i Francja zawarły porozumienie w Saarbrücken. Była to dwustronna umowa w sprawie ułatwienia obywatelom obu państw przekraczania wspólnej granicy. Umowa ta dotyczyła jedynie kontroli na drogowych przejściach granicznych. Umową zainteresowały się kraje Beneluksu, mająca już doświadczenie w funkcjonowaniu unii paszportowej. Wykorzystano, więc część rozwiązań i zawarto nową umowę. Porozumienie to zostało podpisano w miejscowości Schengen w Luksemburgu 14 czerwca 1985. Umowa ta została zawarta poza wspólnotowym porządkiem prawnym. Od 1985 roku wprowadzono zwykłą kontrolę wzrokową na granicy dokonywaną w stosunku do pojazdów przekraczających ją ze zmniejszoną prędkością. Natomiast 26 marca 1995 całkowicie zniesiono kontrolę na granicach. W 1995 roku na mocy układu z 1990 również Hiszpania i Portugalia stały się pełnoprawnymi członkami Grupy. Włochy, Grecja, Austria oraz pięć krajów nordyckich (Dania, Finlandia, Szwecja, Norwegia, Islandia) uzyskały wówczas status obserwatorów.

21 grudnia 2007 roku Polska, wraz z 8 innymi nowymi członkami Unii Europejskiej, dołączyła do strefy Schengen - obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych, tworzonego przez 24 państwa: 22 kraje członkowskie: Austria, Belgia, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Włochy, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Malta, Holandia, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja + Norwegia i Islandia. Państwami członkowskimi Unii, które nadal pozostają poza obszarem Schengen są Wielka Brytania i Irlandia. Kraje te przyjęły ujednolicone zasady wjazdu i krótkoterminowego pobytu na ich terytorium. Było to najważniejsze wydarzenie od czasu wejścia Polski do Unii Europejskiej. Warunkiem przystąpienia do niej było pełne dostosowanie istniejących procedur, infrastruktury i stanu prawnego do wymogów Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen. Postępy w tej dziedzinie monitorowane były i są przez ekspertów Unii Europejskiej. Polska przystąpiła do strefy Schengen, kończąc kilkuletni okres przygotowań administracji publicznej, Policji i Straży Granicznej. Stan przygotowań Polski badało dziewięć misji ocennych Komisji Europejskiej, wszystkie zakończyły się sukcesem. Ostatni raport zawierał m.in. takie uwagi, że przedstawiciele Komisji Europejskiej są pod ogromnym wrażeniem dokonań Polski. Polska oceniana jest jako kraj, który potrafi się zmobilizować i włożyć duży wysiłek w rozwój kraju. Oficjalne uroczystości inauguracji członkostwa Polski w grupie państw Schengen, odbyły się na granicy Polski, Czech i Niemiec. Przyjęcie przepisów wynikających z układu z Schengen jest jednym z wymogów uzyskania członkostwa w Unii Europejskiej przez kraje kandydujące, tak więc w przyszłości strefa swobodnego, niekontrolowanego przepływu osób znacznie się powiększy i obejmie prawie całą Europę.

Strefa Schengen została rozszerzona 1 stycznia 2008r., wtedy też na przejściach lądowych i morskich z innymi krajami tego układu zostały wzniesione kontrole paszportowe. Nieco później, bo do końca marca, nastąpiło to na lotniskach (oczywiście dla pasażerów lecących do strefy Schengen}. Zniesienie kontroli na

granicy z państwami Schengen nie oznacza, że formalnie przestanie ona istnieć. Będzie ją jednak można przekraczać niemal w każdym miejscu, co będzie ułatwieniem *mm.* dla turystów, którzy czasem nieświadomie wchodzą na teren unijnych sąsiadów. Poprawie uległ ogólny poziom bezpieczeństwa publicznego. Przyczyniła się do tego ściślejsza współpraca służb odpowiedzialnych za zapewnienie obywatelom szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym zwalczanie i zapobieganie przestępczości. Polacy uzyskają możliwość w pełni swobodnego podróżowania po obszarze Schengen, obejmującym obecnie znaczną część kontynentu europejskiego. Zniesienie kontroli granicznych zlikwiduje konieczność oczekiwania na odprawę, a co za tym idzie skróci czas podróży, co może mieć duże znaczenie w przypadku przedsiębiorstw logistycznych zajmujących się transportem międzynarodowym. Nie do przecenienia są również korzyści wynikające ze zwiększenia poziomu bezpieczeństwa publicznego, które będzie efektem współpracy służb policyjnych. Dzięki intensywniejszym szkoleniom, wymianie doświadczeń, opracowywaniu najlepszych praktyk oraz wykorzystaniu Systemu Informacyjnego Schengen należy oczekiwać dalszej poprawy efektywności działania służb policyjnych. Strażnicy graniczni z przejść przeniosą się na trasy międzynarodowe i dojazdowe do granicy. Pojawią się też tzw. grupy mobilne -zespoły patrolowo-interwencyjne, których zadaniem będzie sprawdzanie dokumentów, legalności pobytu cudzoziemców oraz zapobieganie przemytowi. Chodzi tu także o zapobieganie nielegalnej emigracji.

Co wejście do strefy Schengen dało Polsce, a co zwykłej obywatelce, czyli mi? - na te pytania postaram się odpowiedzieć w dalszej części tekstu. Niewątpliwie dużym plusem jest to, że Polacy uzyskali możliwość w pełni swobodnego podróżowania po obszarze Schengen, obejmującym obecnie znaczną część kontynentu europejskiego. Zniesienie kontroli granicznych zlikwidowało konieczność oczekiwania na odprawę, a co za tym idzie skróciło czas podróży, co może mieć duże znaczenie w przypadku przedsiębiorstw logistycznych zajmujących się transportem międzynarodowym. Wraz ze zniesieniem kontroli granicznych nastąpi ujednoczenie procedur wizowych, w tym zasad wydawania WE obywatelom państw trzecich. W ramach procesu dostosowania do wspólnotowej polityki wizowej Polska zniosła obowiązek wizowy wobec obywateli tych państw, które objęte są ruchem bezwizowym z Unią Europejską. W przypadku niektórych z tych państw, na przykład USA, trwają obecnie prace nad uzyskaniem z ich strony wzajemności. Jednocześnie w 2003 roku Polska wprowadziła obowiązek wizowy dla obywateli tych państw, które nie posiadają takich umów z Unii Europejskiej, w tym Rosji, Ukrainy i Białorusi. Poprawie uległ ogólny poziom bezpieczeństwa publicznego. Przyczyniła się do tego ściślejsza współpraca służb odpowiedzialnych za zapewnienie obywatelom szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym zwalczanie i zapobieganie przestępczości. Szczególnie przydatnym narzędziem może się w tym zakresie okazać System Informacyjny Schengen. Wypracowanie najlepszych praktyk działania, wspólne szkolenia oraz wymiana doświadczeń przyczynią się do lepszego przygotowania funkcjonariuszy policyjnych i granicznych do wykonywania ich obowiązków. Zniesienie kontroli granicznych nie oznacza zniesienia granic

administracyjnych. W mocy pozostaną też wprowadzone przez władze państw członkowskich procedury administracyjne, np. meldunkowe. W związku z przepisami imigracyjnymi i wizowymi wskazane jest posiadanie przy sobie dokumentu tożsamości potwierdzającego obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej, na przykład Polski. Kontrola tożsamości, pomimo, iż nie będzie przeprowadzana na granicach, może być dokonana na zasadach wyrywkowych, na terenie całego obszaru Schengen. W określonych sytuacjach, po uprzedniej decyzji Rady UE, możliwe jest także czasowe przywrócenie kontroli granicznych.

Jakie są korzyści z przystąpienia Polski do strefy Schengen?

Przystąpienie Polski do strefy Schengen, poza znaczeniem symbolicznym, przyniesie również szereg korzyści praktycznych. Podróże do pozostałych krajów należących do "grupy Schengen" staną się jeszcze łatwiejsze, gdyż przekraczanie granic państwowych będzie możliwe w każdym ich punkcie, a nie jedynie na przejściach granicznych. Zaprzestanie dokonywania odpraw w ruchu osobowym i demontaż infrastruktury utrudniającej przepływ osób zlikwiduje też kolejki na granicy z państwami UE sąsiadującymi z Polską (Niemcy, Czechy, Słowacja, Litwa). Jej przekraczanie będzie odbywało się w sposób płynny, bez konieczności przerywania podróży. Nie do przecenienia są również korzyści wynikające ze zwiększenia poziomu bezpieczeństwa publicznego, które będzie efektem ściślejszej współpracy służb policyjnych. Dzięki intensywniejszym szkoleniom, wymianie doświadczeń, opracowywaniu najlepszych praktyk oraz wykorzystaniu Systemu Informacyjnego Schengen należy oczekiwać dalszej poprawy efektywności działania służb policyjnych.

Jakie są korzyści z przystąpienia Polski do strefy Schengen dla mnie?

Mieszkamy blisko granicy ze Słowacją, dlatego wiele osób z mojej miejscowości (w tym ja) często przekraczają południową granicę naszego kraju. Do niedawna, aby dostać się np. do Bardejova należało poddać się kontroli granicznej. Od czasu wejścia Polski do strefy Schengen stało się to zbędne. Możemy iść na Słowację, na grzyby, czy nawet po to by zjeść loda. Przejście przez granicę nie stanowi żadnego problemu, możemy swobodnie podróżować, należy jednak pamiętać o posiadaniu paszportu lub dowodu osobistego, gdyż na granicy zewnętrznej np. Słowacji możemy napotkać się na kontrolę. W moim życiu wejście Polski do strefy Schengen nie spowodowało kolosalnych zmian. Natomiast znacznie ułatwiło mi funkcjonowanie w na słowackiej granicy. Można swobodnie przez górę Jawor przejść do pobliskiej miejscowości słowackiej niczego się nie obawiając.

Wielu Polaków przebywa obecnie na emigracji zarobkowej, więc zniesienie kontroli granicznej ułatwiło im przemieszczanie się z kraju, w którym pracują do Polski. Również rodziny emigrantów mogą swobodnie odwiedzać swoich bliskich za granicami naszego kraju. Poza tym Polacy mieszkający przy granicach mogą bez przeszkód przemieszczać się np. do sklepu. Przygraniczne miejscowości np. Zgorzelec współpracując z miastem Gorlitz., może liczyć na zagranicznych klientów, którzy chętnie korzystają z wizyt np. u polskiego fryzjera. Natomiast mieszkańcy Zgorzelca chętnie przechodzą przez granicę, aby odwiedzić zachodnich sąsiadów, zobaczyć ich zabytki. Również nasza gmina położona jest blisko granicy, więc dzięki strefie Schengen możemy przedostać się na Słowację, np. do Bardejova, miejscowości Cegiełka, czy odwiedzić np. Tatry Wysokie. Dla mnie strefa Schengen przyniosła korzyści, podróżowanie na

Słowację stało się równie proste jak podróżowanie w granicach naszego kraju, jest blisko naszej miejscowości, a przy okazji możemy poznać kulturę naszych sąsiadów, ich zabytki i miejsca, które warto odwiedzić. Na Słowacji dodatkowo możemy zaoszczędzić pieniądze, gdyż wiele produktów (słodczy), a także ubrań, butów jest tańszych niż w Polsce. Nie musimy jak dawniej czekać na możliwość przekroczenia granicy, dlatego chętnie także wielu moich znajomych korzysta z tego przywileju, wybierając zamiast krajowych wycieczek wypad za granicę. Z informacji, które znalazłam na stronach internetowych wynika, że zaprzestanie dokonywania odpraw w ruchu osobowym i demontaż infrastruktury utrudniającej przepływ osób zlikwiduje też kolejki na granicy z państwami Unii Europejskiej sąsiadującymi z Polską (Niemcy, Czechy, Słowacja, Litwa). Jej przekraczanie odbywa się w sposób płynny, bez konieczności przerywania podróży. Oznacza to, że strefa Schengen skróciła czas oczekiwania na przejście, co bardzo pomogło osobom pracującym za granicą. Ludzie Ci oszczędzają sporo czasu, który mogą poświęcić rodzinę i przyjaciołom, dlatego wielu moich znajomych, a także ludzi z mojej miejscowości i rodzina, wszyscy, którzy pracują za granicą bardzo chwala sobie ułatwienia spowodowane wejściem Polski do strefy Schengen. Cieszy mnie ten fakt, gdyż dzięki temu osoby te oszczędzają sporo czasu, a w przyszłości może także ja będę potrzebować tego ułatwienia.

Moim zdaniem, wejście Polski do strefy Schengen jest zjawiskiem pozytywnym. Uważam, że przyniosło ono korzyści zarówno dla państwa jak i dla pojedynczego obywatela. Być może nie dostrzegam wszystkich zalet (plusów) wejścia Polski do strefy Schengen, ale staram się obiektywnie patrzeć na tą sprawę z perspektywy skromnej trzynastolatki. W moim życiu przytoczone wydarzenie nie przyniosło dużych zmian. Myślę jednak, że zalety wejścia Polski do strefy Schengen już wkrótce zaowocują w mojej dorosłości. Ogólnie cieszę się z wejścia Polski do strefy Schengen, ponieważ dzięki temu mogę z moją rodziną szybko dostać się na Słowację, dzięki niej mogę także swobodnie poznawać Słowaków. Cieszę się, że po przystąpieniu do Schengen zniknęły dotychczasowe kolejki na granicach, a przemieszczanie się wewnątrz Unii stało się tak samo proste, jak poruszanie się wewnątrz kraju. Uważam, że brak kolejek przełożył się m.in. na niższe koszty transportu, co może obniżyć ceny produktów. Sądzę, że oszczędność czasu zarówno dla mnie jak i dla innych ludzi (np. tych pracujących za granicą) jest dużym plusem. Potwierdza się również stare powiedzenie, że czas to pieniądz.

W moim życiu niewiele zmieniło się po wejściu Polski do strefy Schengen, jednak ogólnie przyniosło zmiany na lepsze. Polska jest moją ojczyzną, dlatego cieszę się, że mój kraj i moi rodacy wiele skorzystali na wejściu Polski do strefy Schengen.